

Udskriftsdato: 28. december 2025

2016/1 BSF 55 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre de nationale test til frivillige redskaber i folkeskolen

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om at gøre de nationale test til frivillige redskaber i folkeskolen

Folketinget pålægger regeringen at tage initiativ til et lovforslag, der inden skolestart 2018 gør de nationale test i folkeskolen til frivillige pædagogiske værktøjer.

Bemærkninger til forslaget

I dag er de nationale test obligatoriske i folkeskolen, og eleverne skal igennem deres skoletid gennemføre ti obligatoriske nationale test inden for forskellige fag. De nationale test blev introduceret i 2010 som et værktøj til at styrke den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen i folkeskolen. De nationale test skal fungere som et pædagogisk redskab for lærerne, og testresultaterne skal bidrage til den videre tilrettelæggelse af undervisningen. Derudover skal de nationale test fungere som værktøj i skolelederes og kommuners kvalitetsarbejde (»Evaluering af de nationale test i folkeskolen«, Rambøll, september 2013).

Formålet med beslutningsforslaget er at ændre folkeskolelovens § 13, stk. 3, så det fremgår, at de nationale test er et frivilligt pædagogisk værktøj. Beslutningsforslaget vil give folkeskolen frihed til at tilpasse undervisningen ud fra en lærerfaglig vurdering på hver enkelt skole, mens de nationale test skal fastholdes som et frivilligt pædagogisk værktøj, der kan styrke den løbende evaluering af elevernes udbytte.

De seneste årtier er der i den offentlige forvaltning generelt og på folkeskoleområdet i særdeleshed blevet opstillet en lang række centrale målepunkter og reguleringer af ledere, lærere og elever. Et af disse måleinstrumenter er de nationale test.

Alternativet ønsker med dette beslutningsforslag at styrke de nationale test som frivilligt pædagogisk værktøj for skolerne og afskaffe de nationale test som et kontrolredskab af den offentlige forvaltning. Alternativet foreslår, at de nationale test afskaffes fra skolestart 2018, da det vil give skoler og kommuner mulighed for at tilrettelægge en ny praksis for den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen.

Der er blandt flere forskere rejst forskellige kritikpunkter af de nationale tests validitet. I en kronik, »Nationale test i skolen er ubrugelige«, Politiken, den 18. januar 2016, kritiserer Jeppe Bundsgaard, professor ved Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU) især to forhold:

1. De nationale test måler ikke det, de burde, og siger i bedste fald kun meget lidt om den enkelte elevs reelle faglige niveau.
2. De nationale test fungerer i praksis ikke som et pædagogisk redskab, der kan bruges til at tilpasse undervisningen til den enkelte elev.

Jeppe Bundsgaards kritik af de nationale test bakkes op af flere andre forskere, som også udfordrer validiteten af de nationale test på baggrund af store statistiske usikkerheder (»Ekspertter dumper nationale test«, Politiken, den 18. januar 2016, og »Professor: Lærerne skal vide, hvor usikre testresultaterne er«, Folkeskolen, den 11. marts 2016).

Et tredje problem, som er kortlagt i rapporten »Nationale test: Danske lærere og skolelederes brug, holdninger og viden«, Jeppe Bundsgaard og Morten Rasmus Puck, 2016, Aarhus Universitet, fremgår det, at de nationale tests kan føre til fænomenet teaching to the test. Teaching to the test betyder, at undervisningsmaterialet rettes specifikt mod de nationale test. Det medfører en risiko for, at eleverne bliver gode til testen, uden af det er et udtryk for, at de er gode til det, man ønsker at måle. Resultaterne fremstår derfor ikke som et udtryk for elevernes reelle faglige kompetencer.

Alternativet mener, at disse problemer understreger behovet for at afskaffe de nationale test som et obligatorisk kontrol- og styringsredskab og i stedet gøre dem til et frivilligt pædagogisk redskab tilpasset undervisningen.

Skriftlig fremsættelse

Carolina Magdalena Maier (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre de nationale test til frivillige redskaber i folkeskolen.

(Beslutningsforslag nr. B 55)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.